

WSTĘP

Znaczna część ośrodków duszpasterskich, mających starożytną metrykę do-
czekała się opracowania swoich dziejów. Z kolei nowo erygowane parafie, przeży-
wające jubileusze, jak się wydaje, potrzebują udokumentowania swojej historii.
Wynika to zapewne z faktu, iż ostatnie lata Kościoła katolickiego w Polsce obfito-
wały w liczne wydarzenia, zasługujące na swoje utrwalenie w literaturze historycz-
nej, aby niebawem nie ulec swemu zapomnieniu. To doświadczenie zapominania
swojej historii, zdaje się być bardzo częstym zjawiskiem w ostatnich latach. Aby
temu przeciwdziałać z inicjatywy gorliwego duszpasterza ks. proboszcza Kazimie-
rza Zalewskiego, podjęto inicjatywę opracowania dziejów parafii NMP Zwycię-
skiej w Częstochowie, świętującej w roku 2007 jubileusz 50-lecia swego istnienia.
Ów ośrodek duszpasterski zogniskował w swojej historii wydarzenia kościelne w
Polsce, jak w soczewce. To on powstał w okresie Polski popaździernikowej roku
1956, kiedy nastąpiła możliwość tworzenia nowych parafii. Niestety, następne lata
nie były tak sprzyjające dla Kościoła polskiego, a przeto i miejscowej parafii.
Wśród trzech dotychczasowych niezwykle gorliwych proboszczów, ogółowi Pola-
ków był znany jeden z nich, jak się okazało bezkompromisowy wobec władzy ko-
munistycznej – biskup Franciszek Musiel. Ten charyzmatyczny kapłan okazał się
być wzorem dla duszpasterzy podejmujących wysiłek głoszenia ewangelii wśród
wiernych. Osobiste doświadczenie piszącego, który miał okazję się z nim spotkać,
jako wikariusz parafii Św. Barbary w Częstochowie spowodowało, iż zdecydował
się jemu dedykować powyższą pracę.

To jemu, jako pierwszemu proboszczowi, przyszło organizować życie parafii
po jej utworzeniu przez biskupa częstochowskiego Zdzisława Golińskiego. W
związku z tym podjęto dzieło scharakteryzowania pierwszych lat istnienia parafii,
jej przemian terytorialnych i przynależności dekanalnej. Ustalenie tychże faktów
dokonano na podstawie katalogów diecezjalnych oraz publikacji z zakresu admini-
stracji kościelnej w archidiecezji częstochowskiej¹. Lokomotywami napędzającymi

---

¹ W. Wlazlak, *Rozwój sieci parafialnej i dekanalnej w diecezji częstochowskiej na przestrzeni jej historii*, w: *Błogosławione, choć trudne czasy. Siedemdziesięciolecie Kościoła częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2000, s. 172, 185-186.

życie parafialne zawsze byli kapłani, których Chrystus uczynił pośrednikami i swymi narzędziami w dziele głoszenia ewangelii. Temu zagadnieniu poświęcono artykuł pt. „Duchowieństwo parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie”. Uszczegółowiono tutaj dokonania proboszczowskie, wyliczając wikariuszy oraz powołania kapłańskie i zakonne. Niezwykle cenne dane dla dziejów parafii zawierały protokoły wizytacji dziekańskich i kanonicznych, które posłużyły ks. Władysławowi Piotrowi Właźlakowi do scharakteryzowania jej historii. Udało się w ten sposób ukazać stan dokonań materialnych parafii, ale przede wszystkim jej tła religijno-moralnego. Nieco trudniej było opisać działalność stowarzyszeniową i społeczną, jednak dzięki życzliwości miejscowych duszpasterzy i osób zaangażowanych, udało się nakreślić piszącemu i ten wymiar życia parafialnego.

Szczególne słowa uznania należy skierować pod adresem współautorów tejże publikacji. Wśród nich poczesne miejsce zajmuje Julian Gembalski, który w artykule poświęconym organom kościelnym przybliżył nam dzieje instrumentu organowego w historii Kościoła katolickiego oraz scharakteryzował proces ich instalowania, wartości i miejsca w życiu liturgicznym parafii. Niezwykle waleś posiada artykuł Jana Funka, który zaprezentował historię wystroju artystycznego miejscowego kościoła. Swoje miejsce w tejże publikacji zajął rodak ojciec Roman Marcin Olejnik OFM, który zaświadczył swoimi wspomnieniami o ważnych zdarzeniach w ostatnich latach istnienia parafii. Przytoczył szereg ważkich faktów, które dla młodego pokolenia wiernych mogą być żywym świadectwem Chrystusowego posłannictwa wśród ludzi. Analogiczne informacje odnajdujemy w artykule S. M. Gaudencji Raczon SAC, która z wielkim pietyzmem odniosła się do faktów mających miejsce za jej czasów nie tylko w parafii. Przybliżyła nam przede wszystkim postać biskupa Franciszka Musiela oraz swoje dokonania na niwie apostołskiej. W ostatnim artykule ks. proboszcz Kazimierz Zalewski, inicjator tejże publikacji, podjął trud scharakteryzowania historii obrazu NMP Zwycięskiej. Dzięki jego wysiłkom udało się przybliżyć szereg ciekawych zdarzeń towarzyszących powstaniu tegoż obrazu. Jemu należą się szczególne słowa uznania za inicjatywę spisania dziejów kościelnych tejże parafii.

Powyższa publikacja bazuje na materiale źródłowym, zgromadzonym w archiwach kościelnych oraz na przekazach ustnych osób zaangażowanych w dzieło budowania miejscowej wspólnoty. Ich przekaz wydaje się być szczególną informacją, bo nigdzie nie udokumentowaną i z czasem mogącą ulec zapomnieniu. W ostatniej części książki udało się zaprezentować szereg ilustracji, które będą najrzetelniejszym przekazem źródłowym w dziejach parafii. Niech czytelnik tej jubileuszowej publikacji zechce oszacować dotychczasowe dokonania wiernych i kapłanów, zaangażowanych w dzieło Boże na tejże placówce duszpasterskiej, świecącej pół wieku swego istnienia.

Ks. Władysław Piotr Właźlak